

EDITORIAL

Ibun-ag ang demokratiko nga kusog kag paghiliugyon sang masang mamumugon

Indi malipod ukon matago ang kamatuoran nga masyado ka kulang ang sweldo sang minilyon ka mamumugon, ordinaryo nga empleyado, kag masang anakbalhas, ilabi na sa atubang sang madasig nga pagsirit sang presyo sang pagkaon, petrolyo kag iban pa nga nagapanguna nga kinahanglanon sang pumulyo. Ini amo ang kabangdanan kung ngaa madamo sang ginasang-at nga padugi, sa senado, manubo nga kapulungan ukon sa mga ahensya sang reaksyunaryo nga burukrasya, para pataason ang sweldo ukon iban pa nga tikang agud mabuhinan ang sobra nga kapigaduhon. Maayo ini nga madamo ang nagapahayag sang pagsupporta sa kaayuhan sang mga mamumugon kag masang anakbalhas, apang ang ilabi ka mahinungdanon nga ipalanog kag pamatian, amo ang mismo nga tingog sang nahagiliugyon nga mamumugon, kung ano ang ila kinahanglanon kag ginapakigbato.

Kabahin sa mga lutaw nga tinutuyo amo ang *₱150 across-the-board wage increase* nga ginhan-ay sa Senado kag ginaduso ni Senate Pres. Juan Miguel Zubiri, ang nakanahan-ay sa kongreso nga tinutuyo nga italana sa *₱750* minimum nga inadlaw nga sweldo, upod na ang tinutuyo nga pagbasura sa "wage regionalization" kag ibalik ang sistema sang pungsodnon nga minimum nga sweldo. Kadungan sini ang nagkalin-lain nga mga tinutuyo sa pagpataas sa minimum nga inadlaw nga sweldo sang *₱75* tubtob *₱220* nga ginhan-ay sa mga *regional wage board*.

Tanan nga tinutuyo nga ini ang repleksyon lamang sang nagkalin-lain nga malayo sa pagtanya sa matuod nga bili sang kusog-pangabudlay sang mga mamumugon, ukon sang bili sang mga kinahanglanon niya para sa iya kaugalingon kag sang iya pamilya (ukon ang gintumod ni Marx nga kina-

hanglanon agud ipabilin ang kaugalingon kag sahi). Mas o menus ginatantya ini sang nagkalin-lain nga talaksan kabahin na ang "poverty threshold" (dulunan sang kaimolon) nga ginatalana sang reaksyunaryo nga estado sa masyado ka nubo nga lebel nga *₱8,500* kada bulan (ukon *₱283* kada adlaw). Layo ini sa mas o menus *₱33,000* kada bulan (ukon *₱1,100* kada adlaw) naman ang ginatantya nga "family-living wage" sang grupo nga Ibon, nga ginasuma ang inadlaw nga gasto sang isa ka limakatawo nga pamilya.

Diin man sa nahan-ay nga tinutuyo nga dugangan ang sweldo sang mga mamumugon ang magadala sang gamay ukon mahinungdanon nga lebel sang kasulhayan sa adlaw-adlaw nga pag-antus sang mga mamumugon kag masang anakbalhas. Dapat lang panumdumon nga anuman ang maangkon nga dugang sa sweldo ang igabunga indi sang maayo nga kabubut-on sang mga pulitiko, kundi sang kusog kag paghiliugyon sang masang mamumugon. Kung isalig lang ini sang mga mamumugon kag masang anakbalhas sa senado ukon kongreso nga kontrolado sang mga burukrata kapitalista, laban-laban nga baraton kag baraton lang ang mga mamumugon, kag pagagamiton ang anuman nga igahatag nga dugang agud si-

la ang bungkagon kag pahipuson.

Sa sandigan, kabaliskaran sa interes sang dalagko nga kapitalista kag sang maki-kapitalista nga estado ang singgit sang mga mamumugon kag ordinaryo nga empleyado para sa dugang nga sweldo. Ang kada piso nga dugang nga madala pauli sang mamumugon ang piso nga buhin sa ganansya nga ginabulsa sang kapitalista. ang barato nga kusog-pangabudlay sa Pilipinas ang isa sa naga-panguna nga ginagamit sang rehimen Marcos nga pangbuyok sa mga dumuluong kapitalista nga mamuhunan sa Pilipinas kag hakuton ang maggad sang pungsod. Ang paghimakas para sa dugang nga sweldo ang yara sa tagipusuon sang makasahi nga banggianay sang mga mamumugon kag kapitalista. Ini ang pagduso sang mas dako nga bahin sa bili sang ginahuman sang mga mamumugon sa adlaw-adlaw nga pagpa-arkila sang ila kusog-pangabudlay didto sa kapitalista.

Ginapalapnag sang mga kapitalista kag burges nga ekonomista ang nagkalain-lain nga peke kag sayop nga rason batuk sa dugang sa sweldo agud pahuyangon ang kabubut-on sang mga mamumugon nga magbato. Ginapagwa nga ang pagpataas sang sweldo ang mangin kabangdanan sang pagtaas sang presyo, bisan ang

pagkadalok sang mga kapitalista nga magbulsa sang mas dako nga ganansya ang matuod nga kabangdanan sang pagtaas sang presyo sang mga balaklon. Ginagamit man sang dalagko nga kapitalista ang rason nga maperdi ang gagmay nga negosyo kung magpataas sang sweldo, agud nga taguon ang nagamurarang nga kama-tuoran nga dambuhala ang ginakamol nga ganansya sang mga bilyonaryo nga dalagkong kapitalista kahimbon ang dumuluong kapital.

Nasandig sa kabaskugon sang kusog kag determinasyon sang sa-hing mamumugon nga ipakigbato ang ila interes kag kinamatarung, kung may maangkon sila nga dugang sa sweldo kag kung mangin mahinungdanon bala ini ukon pakunswelo lang. Ginpamatud-an na sa kasaysayan nga mas dako ang mangin kadlag-an nila kung ipakita ang pag-isa sa ululupod nga pag-alsa kag militante nga pagdagsa sa kadalanan sang tingob ukon ginatos ka linibo ka mamumugon, kaysa kung buhaghag ang ila kubay, lapta-lapta kag lain-lain ang tingog.

Nagakadapat nga mag-angkon sang nagahiliugyon nga panindugan kag panawagan sang masang mamumugon para sa dugang nga sweldo, agud mabug-os ang ila solido nga kubay sa pagpakigbanggianay sa estado

kag mga kapitalista. Mas maayo nga maghiliusa ang nagkalain-lain nga mga organisasyon sa kubay sang mga mamumugon sa balor sa dugang nga sweldo nga masarangan kag handa nila nga ipakigbato. Apang indi ini bastante. Labaw pa diri, kinahanglan nga pahugton ang paghiliugyon sang mismo mga mamumugon paagi sa pagpaluntad sa demokrasya sa ila nga kubay, agud nga tipunon ang ila nga mga opinyon, pataason ang ila kahan-daon kag kabubut-on nga ululupod nga magbato, kag sandig diri, bugkusion sila sa isa ka panawagan. Kung indi mabug-os ang malapad nga pag-isa sang mga mamumugon, laban nga maubusan sang hangin ang ila nga pakigbato.

Kinahanglan pabaskugon ang demokrasya sa kubay sang masang mamumugon paagi sa maukod nga pagtukod ukon pagbug-os sa ila nga mga unyon kag nagkalain-lain nga organisasyon sa mga pabrika, ulub-raham kag mga komunidad. Dapat nga tigayunon ang wala kakapoy nga kahublagan sa propaganda, pang-edukasyon kag pangkultura. Dapat nga pila ka pilo nga padamuon kag padakuon ang ginalunsar nga malaparan nga mga asembliya kag konsultasyon para magserbe nga ilagan sang hibubun-ot kag demanda sang mga mamumugon kag sang ila nga mga pamilya, mangin eskwelahan agud mapataas ang ila ihibalo kag makasahi nga kamuklatan bilang mga mamumugon, kag mangin pamaagi agud mabug-os ang kolektibo nga determinasyon nga maghima-kas.

Ang kasubong nga demokrasya sa kubay sang mga mamumugon ang yabi agud mabun-ag ang militansya kag kakahas sang sahing mamumugon nga ipakigbato ang dugang nga sweldo nga nagakadapat ihatag sa ila. Isa man ini sa mangin nagapanguna nga sangkap sa komprehensibo nga pagpabaskog sang rebolusyonaryong kahublagan sang mamumugon, katimbang ang pagpakig-away sang pumuluyo sa imperyalismo, pyudalismo kag burukrata kapitalismo, kag pag-abante sang pungsod-non-demokratiko nga kahublagan. **AB**

 <p>Tuig LIV No. 10 Mayo 21, 2023</p> <p>Ang Ang Bayan ginabantala sa lenggwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloco, Hiligaynon, Waray, Ingles kag Espanyol. Nagabaton ang Ang Bayan sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikawagang sang aton pahayagan.</p>	<h2 style="text-decoration: underline;">Kaundan</h2> <p>Editoryal: Ibut-ag ang demokratiko nga kusog kag paghiliugyon sang masang mamumugon 1 Mala-ulipon nga sweldo kag dalagko nga kita 3 Pinakamanubo ang sweldo sang mga Moro 4 Lapnagon nga pagpangkakas sa Wyeth 4 Pensyon sang AFP, pabug-at sa pumuluyo "Renewable energy" sa Ilocos 5 5 ka armadong aksyon sa Panay kag Kalinga 7 Kahalitan sang dumuluong nga proyekto 7 Mga kasong pulitikal, ginbasura 7 Sa malip-ot nga pulong 8 Pagdagit kag pagpatay sa mga sibilyan 9 Mga protesta 9 Ika-50 tuig sang pagkamartir ni Kaypakkaya 10 Mga peke nga engkwentro sang AFP sa Bicol 10 May tubig na ang Pabalay sa Pandi 10</p>
<p>Ang Ang Bayan ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista ng Pilipinas</p>	
 ang.bayan@cpp.ph	 @AngBayan_1969

Mala-ulipon nga sweldo kag dalagko nga kita

Sa sulod sang duha ka dekada halin 1999, nagtaas sang 946% ang neto nga kita sang 1,000 pinakadalagko nga kumpanya sa Pilipinas. Sa pihak nga bahin, nagtaas lang sang 140% halin ₱224 tubtob ₱537 sa sini nga panahon ang mala-ulipon nga sweldo sang mga mamumugon sa National Capital Region, ang pinakamataas nga minimum sa bug-os nga pungsod. May gamay nga pag-usmod sa neto nga kita sadtong 2020 sang ginpatuman ang mapintas kag isa sa pinakamadugay nga lockdown sa bug-os nga kalibutan. Pero sadtong 2021, wala lang nagbalik, nalapawan pa sang mga kumpanya nga ini ang ₱1.455 bilyon nga kita sadtong 2019 padulong ₱1.817 bilyon.

Sa tunga sini, nalansang sa ₱537 ang minimum sang isa ka mamumugon sa pungsodnon nga sentro. Kung ibuhin ang tanan nga rekisitos nga pagakuhaon (SSS, Philhealth, Pag-ibig), wala pa sang ₱500 ang iya madala pauli. Sadtong 2022, gintaasan ang sweldo sang masyado ka gamay nga ₱33 sa NCR padulong ₱570. Amo pa man, ginkaon lang ini sang pagsirit sang implasyon. Sadtong 2022, yara sa ₱495 lang ang matuod nga bili sang sweldo.

Pagsulod sang 2023, ilabi pa nga ginhabyog sang dalagko nga burgesya ang dalagko nga kita sang ila nga kumpanya samtang nalansang pa sa gihapon ang sweldo. Kakoro sila sang estado sa ginapabugal sini nga 6.4% nga *gross domestic product*, kag kuno pagbalik sang ekonomiya sang Pilipinas sa padron sang "taas nga pag-uswag."

Nagapanguna diri ang San Miguel Corporation ni Ramon Ang, nga nagpawaragwag nga nagtaas ang neto nga kita sini sang 27% padulong ₱17.7 bilyon halin sang Enero tubtob Marso. Ini samtang nagtaas sang 9% ang rebenyu sang mga kumpanya sa idalom sini padulong sa ₱346.7 bilyon. Ang ini nga kita ang nagapanguna nga naghaling sa planta nga nagamanupaktura sang pagkaon kag ilimnon, sukot sa toll kag Petron. Labaw pa diri, ginalauman ni Ang nga ilabi pang magtaas ang kita sang iya mga kumpanya sa sunod nga mga binulan.

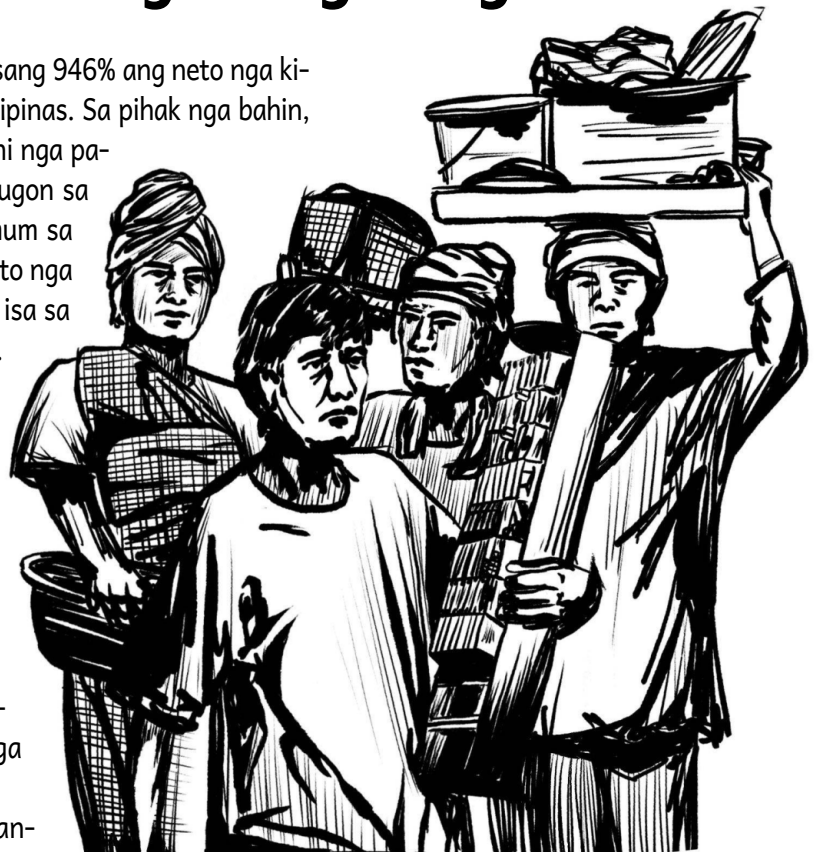
Ginbalita man sang kumpanya sang pamilya Zobel-Ayala nga nagtaas ang kita sini sang 31% padulong

₱10.2 bilyon sa sini nga panahon. Kabahin sa mga kumpanya nga nagkandos sang kita ang Bank of the Philippine Islands, Ayala Land Inc. kag Globe Telecom.

Samtang, nagbantala sang 33% nga pagtaas sang kita ukon padulong sa ₱17.3 bilyon ang SM Investments sang pamilya Sy. Gina-panag-iyahan sang mga Sy ang mga kumpanya nga notoryus sa pag-employo sang mga mamumugon nga wala sang pilian kundi magsulod bilang kontraktwal nga nagabaton sang indi makabuhi nga sweldo kag minimal, kung may ara man, sang mga benepisyos.

Kadungan sang paghabok sang kita sang mga kumpanya ang pagdako sang personal nga manggad sang pinakadalagko nga kumprador. Nagabaton sang tubtob ₱2.6 milyon kada bulan ang pinakamatag-as nga upisyal sang kumpanya nga ini, mas o menus 325 ka beses nga mas dako sa bulanan nga kita sang mga ginasweldohan nga mamumugon. Sa mga tuig 2020-2022, nagdako sang ₱1 bilyon ang manggad sang lima ka pinakadalagko nga burgesya kumprador.

Sandig sa Ibon Foundation, ang tinutuyo nga ₱150 nga across the board nga dugang sa inadlaw nga sweldo ang 12%-14% lang sang kita sang pinakadalagko, insakto-sa-kadakuon kag gagmay nga mga kum-

panya, bisan pa ibase sa relatibo mas manubo nga neto nga kita sang mga ini sadtong 2020. Ang mga kumpanya nga ini ang naga-employo sang pinakamadamo nga ginasweldohan nga mamumugon (49.3%), samtang 12% lang ang ginabaton sang mga negosyo nga micro nga nagakinahanglan sang subsidyo halin sa gubyerno.

Kung italana naman nga ₱750 ang inadlaw nga pungsodnon nga minimum, maapektuhan ang 59% sang kabilugan nga netong kita sang tanan nga mga establisyemento, sandig sa manubo nga kita sang mga ini sadtong 2020. Nagtaas na sang 221% sadtong 2021 ang kita nga ini kag padayon nga nagadako subong nga 2023. Pinakamanubo ang epekto sang pagtaas sang pungsodnon nga minimum sa dalagko nga kumpanya (36% lang sang ila nga kita).

Sandig sa Ibon, anuman ang ipatuman nga dugang-sweldo ang may "second order effect" ukon sekundaryo nga epekto kung sa diin pagagastuhon sang mga mamumugon ang dugang nga sweldo sa pagkaon kag mga serbisyo nga ginapangitan-an sang madamo sa informal kag agrikultural nga sektor. **AB**

Pinakamanubo ang sweldo sang pumuluyo nga Moro

Sa bug-os nga pungsod, pinakamanubo ng nagakabaton nga sweldo sa kalabanan amo ang mga mamumugon nga Moro sa Bangsamoro Autonomous Region Muslim Mindanao (BARMM). Sa ulihi nga kasuguan, yara sa ₱306 tubtob ₱341 lang ang ila ginabaton. Pinakamataas na ang sweldo sa Cotabato City, kung sa diin ₱316 ang ginabaton sang mga mamumugon sa agrikultura kag ₱341 sa industriya kag serbisyo. Sa kalabanan, yara sa ₱306 lang ang sweldo sang yara sa agrikultural samtang ₱316 ang sa indi-agrikultural.

Matapos ang tanan nga buhin, yara sa ₱227 kada adlaw ukon ₱5,550 lang kada bulan ang madala pauli sang isa ka mamumugon. Masyado ka layo ini sa makabuhi nga sweldo sa rehiyon nga ₱1,947/adlaw sadtong Abril, nga pinakamataas sa bug-os nga pungsod.

Ulihi nga nagpatuman ang Department of Labor and Employment sang dugang-sweldo sa rehiyon sadtong Hulyo 2022 kung sa diin limos nga ₱16 kada adlaw ang ginhatag sa mga mamumugon. (Ang pinakamataas nga dugang-sweldo sa panahon nga ini amo ang ₱50 ang gindugang sa iban nga rehiyon.)

Sandig sa estadistika sang estado, 73% sang populasyon sang 15-edad pataas sa BARMM (3.02 milyon) ang kabahin sa pwersa sang pamugon. Dako nga bahin sa ginsweldohan nga ma-

mumugon diri ang yara sa komersyal nga plantasyon kag pagpangisda. Kalabanan, nagabaton sila sang mas manubo pa sa minimum.

Sa datus sadtong Enero, ginbutang naman sa manubo nga 3.2% ang tantos sang disempleyo sa rehiyon samtang 10.4% ang tantos sang kulang sa trabaho. Wala nabatyagan sang pumuluyong Moro ang ginapabugal nga 6.61% sadtong 2022 kag 7.5% sadtong 2021 nga pag-uswag sa *gross regional domestic product* (GRDP). Sobra nga ginapa-antus ang pumuluyong Moro sa pagsirit sang tantos sang implasyon, ilabi na sang pagkaon. Mas taas sa pungsodnon nga abereyds nga implasyon sa pagkaon ang tantos sini sa Tawi-Tawi, Basilan kag Sulu. Nagapabilin man nga taas ang presyo sang sandigan nga serbisyo. Sa pagka-

matuod, ang BARMM ang may pinakadako nga paglusno sang kita ham-balanon sang matuod nga bili sang sweldo sa nagligad nga 34 ka tuig.

Halin 1989, naglusno sang 52% ang matuod nga balor sang sweldo sa rehiyon tungod sa taas nga implasyon kag hinay nga pagpataas sang ginpasa-ka nga laye. Sandig sa Ibon, mga kinahanglan sang minimum nga dugang nga ₱370 ang sweldo sang mamumugon nga Moro para mabawi ang nawasi nga bili sang ila sweldo tungod sa implasyon.

Sunod sa BARMM, pinakamanubo ang minimum nga sweldo sang mga mamumugon sa region IV-B ukon Mimaropa (₱329-₱355), Region IX ukon Zamboanga Peninsula (₱338-₱351) kag Region III (₱344-₱460).

Ginalansang sang mga kapitalista sa pinakamanubo ang minimum nga sweldo sa BARMM paagi sa Wage Regionalization Act. Sa subong, may yara sang 16 rehiyunal nga tripartite board nga nagatalana sang nagkalin-lain nga minimum kag dugang nga sweldo sa pungsod. sa papel, ginababase nila ang dugang sweldo sa cost of living kag implasyon. Sa amo pa man, permi nga nagatuhaw sa mga ini ang interes sang mga kapitalista (nga mayor nga tingog sa kasubong nga mga board) agud ilansang ang sweldo kag ipabilin nga mala-ulipon ang mga mamumugon.

Ginagamit ini nga legal nga pamaagi sang mga dalagko nga multinasyunal kag transnasyunal para magpwesto sang ila mga hilimuan kag negosyo sa mga rehiyon nga mas manubo ang minimum nga sweldo para magkamol sang mas dako nga kita.

Lapnagon nga pagpangkakas sa Wyeth, ginabatu-an

NAGPASAKA SANG NOTICE of Strike (NOS) ang Wyeth Philippines Progressive Workers Union sa kumbuyahan sang National Conciliation and Mediation Board 4-A sadtong Mayo 20. Magawelga ang mga mamumugon para iduso ang kapitalista sang Wyeth-Nestle nga ibalik sa trabaho ang 145 mamumugon nga ginkakas sa pabrika sa Canlubang, Laguna. Sadtong Marso pa naglutaw ang plano sang kumpanya nga kakson ang mga mamumugon.

Sa pahayag sang unyon, gulpi na lang nga wala ginpasulod sa trabaho sadtong Mayo 18 ang 10 ka upisyal sang unyon upod ang pangulohan sini, 14 ka superbisor kag isa ka manedyer kag iban pa ka empleyado sang kumpanya. Ginrason sang kapitalista sa lapnagon nga pagpangkakas ang "pagkinot, automation kag konsolidasyon sa mga linya sa produksyon."

Wala nagakaperdi ang Wyeth-Nestle, sa pagkamatuod sadtong 2021 naglab-ot sa masobra ₱5.8 bilyon ang kita sini kag naghugakom sang neto nga kita nga masobra ₱2.7 bilyon ang kumpanya.

Bag-o sini, sunud-sunod nga aktibidad ang ginlunsar sang mga mamumugon agud batu-an ang plano nga pagpangkakas. Sadtong Mayo 16, ginlunsar sang unyon ang isa ka programa pagkatapos sang ila nga shift sa gwa sang ulubrahan. Ginlunsar man sang mga mamumugon halin sadtong Mayo 10 tubtob Mayo 12 ang sunud-sunod nga mga pakigsinapol.

Pensyon sang AFP, pabug-at sa pumuluyo

Daw mga linta nga ginasuyop sang dambuhala nga pasistang makinarya sang Armed Forces of the Philippines (AFP) ang pondo sang banwa, indi lang para ibakal sang nagadamo kag nagadako nga mga armas kag kagamitan, kindi pati para pangbayad sa pensyon sang mga berdugo nga elemento matapos ang ila nga "serbisyo."

Sa nagligad nga mga tinuig, naglab-ot sa ₱160 bilyon ang ginatigana nga badyet para sa pensyon sang mga retirado nga suldado kag iban pa nga "unipormado nga tinawo" sang estado. Para sa 2023, kinahanglan nga magtigana ang Kongreso sang ₱273 bilyon para sa 137,649 pensyunado nga suldado kag pulis.

Wala sang bisan isa ka sentimo ang gin-amot sang sin-o man sa bu-rukrasyang militar, kombatant kag indi-kombatant, sa ila nga pondo pang-pensyon. Bilog ini nga ginakuha sa pungsodnon nga badyet. Hamulag pa ini sa alokasyon para sa aktibo nga mga elemento nga nagatukob man sang pinakadalagko nga bahin sang badyet sang Department of National Defense. Kabaliskaran ang kinaiya sini sa pagbuhin sa sweldo sang pampubliko kag pribado nga empleyado bilang "kontribusyon" sa Government Service Insurance System (GSIS) kag Social Security System (SSS).

Wala sang buhin nga buhis ang pension sang mga suldado. Sugod nila ini nga mabaton sa edad nga 56, ukon siyam ka tuig nga mas temprano sa edad sa pagretiro sang iban nga mga empleyado. Mas taas man sang isa ka ranggo ang ginabaton nga pensyon sang isa ka retirado nga suldado.

Ginatulod sini ang karera sa promosyon kag palumnaanay sa pwesto sang mga may ranggo, ilabi na sang mga heneral.

Dako nga usik sa pungsodnon nga badyet

Naghabok sang pila ka pilo ang kinahanglanon nga pension matapos nga gindoble sang nagligad nga rehimen Duterte ang base pay sang militar kag pulis bilang suhol sa ila katampad. Nagdugang sa salaguron ang pila ka linibo ka bag-o nga sul-

dado nga nagbug-os sa gintukod nga mga batalyon pangkombat, pang-artileri kag iban pa nga narekrut ni Duterte sa pasalig nga mataas nga sweldo, espesyal nga mga pribilehiyo kag pensyon.

Sa subong, ang pinakamanubo nga upisyal (2nd Lt.) ang nagabaton sang neto nga sweldo nga ₱43,829 kada bulan. Masyado kalayo nga manubo ang neto nga sweldo sang bag-o nga nars nga ₱30,742.27, matapos nga ginbuhin ang rekisito nga kontribusyon sa GSIS, Philhealth kag Pag-i-big. Layo nga mas manubo ang net pay sang isa ka manunudlo nga yara sa ₱23,465.50. Mas taas pa ang sweldo nga ₱29,668 sang bag-o rekrut nga suldado nga naghana lang sang anom ka bulan. (Makaluluoy kung paminsaron nga ang sweldo sang isa ka mamumugon ang ahaw sa ₱8,902 lang.)

Gin-ako sang mga upisyal sang reaksyunaryo nga estado nga ang nagadako nga pondo sa pensyon sang AFP ang indi masarangan nga gastuhan sang pangmalawigon. Sa isa ka pagtuon sang GSIS, magakinahanglan sang ₱9.6 trilyon nga pondo ukon ₱800 bilyon kada tuig sa masunod nga

20 ka tuig agud pondohan ang nagadako nga kinahanglanon nga pensyon sang militar kag iban pa nga unipormado nga personel. Base sa Department of Finance, kinahanglanon sang estado nga mangutang sang dugang nga ₱3.43 trilyon tubtob 2030 ukon dugang nga 25% sa subong nga subong nga halintang para diri.

Tinutuyo sang ahensya, buhinan sang 5% tubtob 9% ang sweldo sang mga suldado, pulis, coast guard, tinawo sa mga prisohan kag eskwelahan sang pulis agud pondohan ang kaugalingon nila nga pensyon. (Nagakuha ang GSIS sang halos 10% sa gross pay sang tanan nga iban nga empleyado kada bulan, samtang halos 5% naman ang ginakuha sang SSS sa nagasweldo sang mas manubo pa sa minimum.) Tinutuyo man sang ahensya nga kakson ang awtomatiko nga pagsaka sang isa ka ranggo sang mga nagaretiro kag pataason sang isa ka tuig ang edad sang pagretiro. Masakop sini ang tanan nga aktibo kag magasulod nga unipormadong elemento.

Sa subong, ang pensyon sang suldado nga may pinakamanubo nga ranggo ang ₱40,000 kada bulan. Tatlo ka beses ini nga mas dako sa ₱13,600 bulanan nga pensyon sang isa ka empleyado sang guberno kag siyam ka pilo nga mas dako sa ginabaton sang isa ka mamumugon nga ₱4,528.

Hana nga pagpangisog ang nag-sugata sa tinutuyo nga reporma sa pondong pensyon sang militar. Nanguna sa pagpamalabag diri ang mga retirado nga heneral nga indi sakop sang plano. Imbes nga magbahin, plano pa nila nga pataason ang ila mga pensyon halin 85% padulong 90% sang base pay. Wala pa diri ang ginahatag nga suhol sa nagaretiro nga mga heneral sa idalom sang sistema nga "pasalubong" kag mga makaduluda nga kontratang militar nga namonopolyo sang ila mga pribado nga kumpanya kag gina-uyatan nga mga sindikatong kriminal.

Pagpanghalit sa palangabuhian kag kinaiyahan sa ngalan sang "renewable energy" sa Ilocos

Lubos nga nagakahangawa ang demokratiko kag rebolusyonaryo nga mga pwersa sa mga prubinsya sang Ilocos kag La Union sa pagtuhaw kag pagdagsa sa rehiyon sang mga dumuluong nga kumpanyang mangapital sa nagkalin-lain nga proyektong pang-enerhiya nga "renewable." Sa Subong, naga-opereyt sa rehiyon ang siyam ka planta sang *wind*, *solar* kag *hydropower*. Dugang diri ang 13 nga naaprubahan kag ginpa-uswag nga kasubong nga mga proyekto. Pito sa naga-andar kag walo sa gintukod ang makit-an sa Ilocos Norte. Duha pa ka proyekto nga *windpower* sa prubinsya ang yara sa halintang sang aplikasyon.

Ang enerhiya nga renewable ang kuryente nga naghaling sa mga wala nagaka-ubos nga rekursong kinaiyahan, kabahin na ang adlaw (*solar*), hangin (*wind*), tubig (*hydro*), init sang dagat kag init nga naghaling sa idalom sang duta (*geothermal*) sang kalibutan. Magluwas sa wala nagaka-ubos, ang *renewable energy* ang mas limpyo kumpara sa mga rekursong enerhiya halin sa *fossil fuels* (karbon ukon *coal*, petrolyo, kag *natural gas*) nga malaparan nga nagaguba sa kinaiyahan kag kabangdanan sang pag-init sang planeta (*global warming*).

Ginahambal man nga "limpyo" ang mga enerhiya nga *renewable*, malaparan nga pagkagubaman sang kinaiyahan kag palangabuhian sang masa ang pagtukod sang mga pasilidad para sa mga ini. Isa sa mga proyektong *renewable energy* ang ginahan-ay nga Ilocos Norte Solar and Wind Power Plan sa Burgos, Bangui, Pasuquin kag Vintar. Sakop sini ang 2, 346 ektarya nga kabukiran kag kapatagan kung sa diin linibo ka mga tumandok kag mangunguma ang nagapangabuhi.

Gin-angkon sang proyekto ang du-

ta nga tumandok kung sa diin gintukod ang dalagko nga wind turbine kag polondohan sang natipon nga enerhiya. May mga bahin na sang kalasangan ang ginkalbo, gintapan kag ginbutangan sang sangkad nga kalsada agud nga agyan sang mga wind turbine, dalagko nga mga trak kag iban pa nga makinayang pangkonstruksyon. Sa inisyal nga balita, agud nga matukod ang proyekto, naglab-ot sa 2,984 ka puno sang kahoy ang ginpang-utod kag 5,145 pa ang ginbunot agud ibalhin sa iban nga lugar.

Ginabutang sang sini ang proyekto sa peligro ang kabuhi kag palangabuhian sang mga residente nga daan na nga bulnerable sa pag-usmod sang duta. Ginaguba man sini ang mga *watershed* kag natural nga alagyan sang tubig.

Indi lang sa kadutaan, pagasakupon man sang proyektong pang-enerhiya nga renewable ang kadagatan sang rehiyon. Isa diri ang ginaplano nga BuhaWind Energy Project sang kumpanyang Danish nga Copenhagen Energy kag Petrogreen Energy sang pamilya Yuchiengco nga magasakop sa maggaran nga palangisdaan sang munisipalidad sang Burgos, Bangui kag Pagudpud. Paga-agawon sini ang palangabuhian sang ginatos ka gagmay nga mangingisda nga wala sang ikasarang nga magpalawod lampas sa pagatukuran sang mga *windmill* kag kable sang kuryente.

Pagpangapital nga kontra-kinaiyahan

Kahimbon sang mga dumuluong nga kumpanya ang pinakadalago nga burgesya kumprador sa pagduso sang mga proyektong pang-enerhiya nga renewable. Ginasakyan

nila ang panawagan para sa mas limpyo nga produksyon sang enerhiya nga para kuntani signipikante nga mabuhinan ang pag-gamit sang makahalalit kag "mahigko nga enerhiya." Wala nila ginabuy-an ang ila pagpangapital sa higko nga enerhiya nga ini, kag ginadugang lamang ang mga proyekto sa renewable energy para magkamol sang dugang nga kita.

Kabahin diri ang pamilya Ayala, nga may dambuhala nga kapital sa lokal nga subsidaryo sang Shell, isa sa pinakadako nga kumpanya sang fossil fuel sa kalibutan. Nagapangapital man sa mga proyektong renewable energy ang mga Aboitiz, Gokongwei, amo man sila ni Ramon Ang kag Manny Pangilinan nga may tagsa-tagsa nga dalagko nga planta sang coal, petrolyo kag *natural gas*.

Sa Ilocos Norte, kakunsabo nila ang pamilya Marcos, sa dagway sang gobernador sang prubinsya nga si Matthew Marcos-Manotoc, bata ni Sen. Imee Marcos. Ginalibod subong sang mga Marcos ang Ilocos Norte bilang "renewable energy center" sang Southeast Asia agud buyokon ang binilyon ka piso nga kapital sang dalagko nga kapitalista.

Padulong diri, ginhimo nga prayoridad sang rehimen Marcos ang pagpangapital sang renewable energy. Sa ginhan-ay sini nga plano pangkuswagan para sa 2022-2028, gintumod sini ang sektor sang enerhiya bilang "yabi sa pagpa-uswag sang ekonomya." Madasig sini nga ginhatagan sang kontrata ang 41 ka kumpanya sa una nga anom ka bulan sang iya nga termino.

Dugang diri, gin-amyendahan sang Department of Energy ang implementing Rules and Regulations sang Renewable Energy Act of 2008 sadtong Nobyembre 2022 agud tugutan ang 100% dumuluong nga pangapital sa renewable energy. Sang una limitado ang dumuluong nga pagpanag-iyang sang proyektong pang-enerhiya sa 40%, sandig sa nahan-ay sa konstitusyon sang 1987. AB

5 ka armadong aksyon sa Panay kag Kalinga

Lima ka sunud-sunod nga armadong aksyon ang ginlunsar sang Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa nagkalain-lain nga bahin sang pungsod halin Mayo 2 tubtob Mayo 8 sa Panay kag Kalinga. Ang mga ini ang bahin sang ubos kusog nga pagtinguha sang mga yunit sang BHB nga pursigidong batu-an kag paslawon ang todo gyera sang kaaway batuk sa masa kag rebolusyonaryong kahublagan.

Una diri ang operasyon harassment nga ginlunsar sang isa ka yunit sang BHB-Southern Panay (Napoleon Tumagtang Command) sa Barangay Luyang, Sibalom, Antique kung sa diin ginabantayan nila ang mga tropa sang AFP nga nagakampo sa CAA Detachment takna alas-10 sang gab-i sadtong Mayo 2.

Sadto naman Mayo 3 sang gin-salakay sang BHB-kalinga (Lejo Cawilan Command) ang naga-operasyon nga yunit sang 50th IB sa Sityo Agod, Barangay Poswoy, Balbalan, Kalinga. Duha ang patay sa kaaway. Isa ka pulang hangaway, si Baliwag

"Ka Bombo" Buccol, ang namartir sa nasambit nga operasyon.

Ginsundan ini sang aksyon silot sang BHB sadtong Mayo 5 sa Atrila Builders Inc sa Barangay Cabungaan, Leon, Iloilo, halos duha ka kilometro lang halin sa isa ka detachment sang CAA sa Barangay Maliao. Naparalisa ang apat ka kagamitan kabahin na ang backhoe, grader, trak kag pison nga ginatantya nga naglab-ot sa ₱900,000 ang kabilugan nga kahalitan. Ang ini nga tikang ang silot sa nasambit nga kumpanya tungod sa sampaw-sampaw nga kasal-anan sa mga mamu-

mugon nga wala ginaweldohan sang insakto kag indi maayo nga kondisyon sa pagtrabaho.

Sadto naman Mayo 6 ginpalukpan sang mga Pulang hangaway ang tropa sang Philippine Army nga maresponde kuntani sa kumpanya kag magalunsar sang operasyon batuk sa BHB. Gin-ambus sang BHB ang isa sa tatlo ka van nga ginsakyan sang mga suldado gamit ang command-detonated explosive (CDEX). Natumba kag nagsandig sa banglid ang ginasakan sang mga suldado. Tungod sini nag-atras ang tropa sang militar kag wala nagpadayon sa ila natalana nga operasyon sa lugar.

Aga naman sang Mayo 8, ginpalukpan sang isa ka yunit sang BHB ang detachment sang paramilitar sa Barangay Igcococ, Sibalom, Antique. AB

Kahalitan nga dala sang dumuluong nga proyektong pang-enerhiya sa Bicol

DAKO NGA MAPANGHALIT NGA PROYEKTONG pang-enerhiya ang natalana nga tukuron sa rehiyon sang Bicol. Duha sa mga ini ang ginaplano nga eksplorasyon geothermal ukon enerhiya nga naghaling sa init sa idalom sang duta nga pagapangunahan sang Premier Geoexcel Inc sa Camarines Norte kag Camarines Sur. Sa mga prubinsya man nga ini plano nga itukod ang "wind farm" sang Copenhagen Infrastructure New Markets Fund (CINMF). Ginalibod ang mga ini bilang alternatibo nga kuluhaan sang kuryente ukon renewable energy pero wala ginahambal ang lapnagon ang pagpang-agaw sang duta kag kahalitan nga pagadal-on sini sa kinaiyahan.

Ang proyekto sang CINMF sa Bicol ang pinakadako sa tatlo ka proyekto nga kabahin sang pinakauna nga kontrata sa renewable energy nga 100% nga ginapanag-iyahan sang mga dumuluong. Ang duha ka iban pa ang natalana nga tukuron sa Northern Samar, Pangasinan kag La Union.

Mangin kabahin sang nasambit nga mga proyekto ang konstruksyon sang mga kalsada nga magalapos kag makadalasa sa pusod sang kabukiran kag komunidad sang Camarines Norte kag Camarines Sur, nga sigurado nga may mahitabo nga pagpang-utod sang mga kahoy kag pagkutkot sang duta. Ginakahangawa sang mga residente ang lapnagon nga pagpang-agaw sang duta, disturbo sa mga komunidad kag pagpalayas sa mga residente halin sa ila nga mga ilistarang palangabuhian.

Pareho sang iban pa nga mga geothermal kag kasubong nga proyekto, magatuga sang mapangwasak nga "waste materials" ukon basura pareho sang lutak nga hilo sa mga tubig sa lugar sang proyekto.

Mga kasong pulitikal, ginbasura

SUNUD-SUNOD NGA LIGAL nga kadalagan ang naangkon sang mga aktibista kag pinirisong pulitikal sa nagligad nga pila ka semana.

Ginpawala-pulos sang Bangued Regional Trial Court Branch 2 ang mga warrant of arrest nga ginpagwa batuk sa gintawag nga "Northern Luzon 7" sadtong Mayo 11. Hambal sini, wala ginpangalanan ang pito ka mga "nakaluwas" sa ambus sang Pulang hangaway sadtong Oktubre 2022 sa Sitio Kutop, Barangay Gacab, Malibcong, Abra.

Ang pito ang nalakipan sang mga aktibista kag progresibo nga sila Jennifer Awingan, Sarah Abellon-Alikes, Stephen Tauli, Windel Bolinget, Lucia Lourdes Gimenes, Nino Joseph Oconer, kag Florence Kang.

Sadtong Mayo 12, ginbasura sang korte sa Muntinlupa City ang ikaduha nga kaso nga ginpasaka batuk kay anay senador Leila de Lima. Nag-ako sadtong 2022 ang nagapanguna nga saksi sa kaso nga si Rafael Ragos nga peke ang iya mga alegasyon kag ginpilit lang siya nga ihambal ang mga ini.

71.3%

sang "**bag-o bugna nga trabaho**" sadtong Marso ang **self-employed** (2.3 milyon), **impormal** (1.7 milyon) kag empleyo bilang mga **kasambahay** (372,000).

2.7 milyon

ektarya sang humayan para sa 113 milyon Pilipino.

Sa pihak nga bahin, may 10 milyon nga ektarya nga humayan sa Thailand, pungsod nga eksporter sang bugas, para sa 70 milyon ka pumuluyo sini.

47%

ang gintaas sang **credit card debt** (personal nga pagpangutang)

sang mga Pilipino padulong sa **₱410 bilyon** tuga sang pagsirit sang implasyon kag pag-gasto nga *post-pandemic*.

6 ka semana

ginlunsar ang paghanas-militar nga **Kasangga** sang mga **suldado** nga **Austrilia** kag **Pilipino** halin **Mayo 15** tubtob **Hunyo 23**.

Kabahin ini sang tikang sang US agud pabaskugon ang presensya sini kag mga kaalyado nga pungsod sa Asia.

₱1 bilyon

gintigana sang rehimen para sa **₱2,000/sako** nga "biofertilizer",

bilang alternatiba sa abono nga *urea* nga yara sa **₱1,100/sako** sa subong. Ginakahangaw-an nga isa naman ini ka dako nga *scam*.

613

migranteng Pilipino ang nakarehistro nga nagtrabaho sadtong 2016 sa **Sudan**,

Masobra katunga sa ila ang *stranded* subong sa Egypt matapos mag-ibwal ang gyerang sibil sa pungsod.

₱250 milyon

ang kinahanglan agud kay-uhon ang makaduluda nga **Ungka flyover**,

isa ka kalsada sa Iloilo City nga nagalugdang amo nga ginpasira duha ka bulan matapos ini buksan sadtong 2022.

75 tuig

anibersaryo sang **Al Nakba** (Ang Katalagman) sadtong Mayo 15,

ang panghitabo kung sa diin masobra **800,000 Palestino** ang **mapintas nga ginpalayas** sa ila nga mga komunidad agud hatagan-dalan ang pagtukod sang estado sang Israel.

Pagdagit kag hungod nga pagpatay sa mga sibilyan kag indi kombatant

Tatlo ka sibilyan ang nabalita nga ginpatay sang militar kag ginpagwa nga mga hangaway sang Bagong Hukbong Bayan (BHB) ang napatay sa peke nga mga engkwentro sining nagligad nga semana sa Visayas. Pinakaulihi sila sa mga sibilyan nga hungod nga ginpatay sa brutal nga paglagas sang militar sang "estrategiko nga kadalag-an" batuk sa BHB.

Sa Samar, hustisya ang singgit sang mga himata nila Joel Balading Racare kag Oscar Alastoy, mga chainsaw helper nga ginpatay sang pulis sa Sityo Ibaliw, Barangay Sangay, Palapag, Northern Samar sadtong Mayo 5. Indi mga miyembro sang BHB ang duha, hambal nila. Mga residente sila sang Barangay Capacujan kag yara sa lugar tungod nagapangita sang palangabuhian. Ginpamatud-an ini mangin sang kapitan kag pila ka mga upisyal sang barangay. Lubos ang kasubo sang pamilya tungod sa masobra 24 oras pa bag-o gindala sang mga pulis ang mga bangkay sa punerarya.

Sa Bohol, isa ka bulan nga yara sa kostudiya sang 47th IB ang aktibista kag ornisador nga si Arthur Lucenario bag-o ginpagwa nga napatay sa isa ka "engkwentro" sadtong Mayo 12 sa Barangay Tabuan, Antequera. Gindagit si Lucenario sadtong kaagahon sang Abril 14 sa banwa sang San Miguel. Hurma sa iya nga bangkay ang kagrabe sang tortyur nga iya naaguman.

Samtang, ginbalita kasan-o lang sang rebolusyonaryong pwersa sa Bohol ang pagpatay sang militar kag Manuel Tinio (Ka Dodie), konsultant sa kalinong sang National Democratic Front of the Philippines. Si Tinio ang pito ka beses nga gintiro sadtong Abril 14 sang gab-e samtang nagamaneho sang motorsiklo sa dulunan sang San Miguel kag Ubay. Agud hinabunan ang krimen, gintamnan sang kalibre .45 ang biktima kag ginhambal nga "nagbato."

Pag-aresto. Gindakop kag wala ginpalutaw sang mga suldado sang 94th IB ang mangunguma nga si Allan Ramos sa Sityo Dangalon, Hilamonan, Kabankalan City sadtong Mayo 11 sang hapon. Ginpagwa sang militar nga naaresto si Ramos matapos ang isa ka engkwentro sa tunga nila kag yunit sang BHB. Ang matuod, ginpa-ulanang bala sang mga suldado ang pamilya Ramos antes siya ginkuha.

Samtang, nahibal-an sang mga grupo nga nagapangita sa mga desaparasido nga sila Dexter Capuyan kag Gene Roz Jamil de Jesus nga pilit sila ginpasakay sa duha ka salakyan sang mga ahente sang Criminal Investigation and Detection Group. Ulihi nga nakita ang duha sadtong Abril 28 sa Tanay, Rizal.

Pagpamomba. Duha ka magkasunod nga insidente sang pagpamomba kag pag-istraping ang ginlunsar sang 203rd IBde sa Oriental Mindoro sadtong Abril 29 kag Mayo 8.

Una nga ginkanyon sang mga suldado ang kabukiran sa dulunan sang Roxas kag mansalay sadtong Abril 29. Ang nasambit nga pagpanganyon ang kabahin sang *test firing* sini sa erya. Nabulabog sini ang 10,870 residente sang mga barangay sa lugar.

Sadtong Mayo 8, ginbulabog sang pagpamomba kag istraping ang Barangay Tawas, Bongabong kag Barangay Malo, Bansud. Gintarget sang bomba kag istraping ang mga kubo kag kasingang sang mga residente. AB

CBA sa Paperland, gina-atrasar. Nagpiket ang mga mamumugon sang Paperland Inc, kumpanya sa Quezon City, sa atubang sang ila ulubrahan sadtong Mayo 16-17 agud ipahayag ang ila pagkadismaya sa tigdumalahan sa padayon nga pagpaatrasar sa pakignegosasyon para sa panibag-o nga Collective Bargaining Agreement (CBA). Sadtong Disyembre 2022 pa dapat ang negosasyon agud estoryahan ang dugang-sweldo, seguridad sa pag-unyon, ikaayong-lawas kag kaluwasan, kag iban pa.

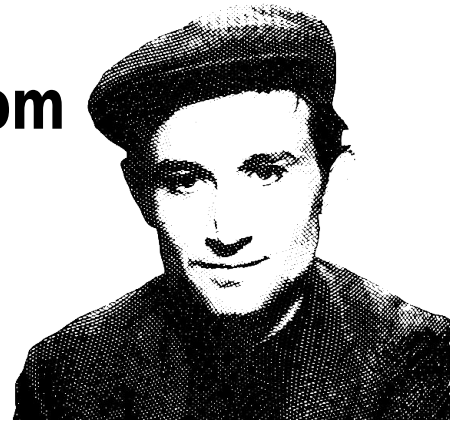
Dugang sa sweldo sa Southern Tagalog, subong na. Liwat nga nagpiket sa regional wage board sang Calabarzon sa Laguna ang nagkalain-lain nga organisasyon sang mamumugon sadtong Mayo 10 agud iduso ang P750 nga dugang sweldo sa rehiyon. Kasugpon ini sang wala sa gihapon nasabat nga petisyon nga ginsumite sadtong Marso 27 sang Metal Workers Alliance of the Philippines (MWAP) kag Workers Initiative for Wage Increase Alliance Southern Tagalog (WIN4WIN) para sa dugang-sweldo.

"ROTC games" sang AFP, ginpakamalaot. Nagbarikada sa sulod sang University of the Philippines-Cebu ang mga estudyante sini sadtong Mayo 5 agud pungan ang natalana nga oryentasyon sang Armed Forces of the Philippines sa mga kadete sang Reserve Officers' Training Corps (ROTC). Kaangot ang oryentasyon sa ginlunsar nga pahampang nga ROTC sa bug-os nga Visayas. Tuga sini, natulod ang Commission on Higher Education kag AFP nga ibalhin ang aktibidad sa cebu Technological University sa Cebu City.

Protesta sang mga drayber sa Iloilo kag Bacolod. Masobra 100 ka drayber halin sa Iloilo City kag Bacolod City ang nagpiket sa upisina sang Land Transportation Franchising and Regulatory Board Region VI sa Iloilo City agud ipa-untat ang kanselasyon sang mga prangkisa kag nagbawal sa indibidwal nga magpadalagan sang mga dyip. Nagpiket man ang mga tsuper sa Bacolod Government Center sadtong Mayo 8 agud bagtingon ang mayor sang syudad may kaangtanan sa kasubong nga panawagan.

Ibasura ang G7. Nagpiket ang mga aktibista halin sa ILPS-Philippines, Bayan kag iban pa nga progresibo nga organisasyon sa Quezon City agud ipanawagan ang pagbasura sang G7 sadtong Mayo 20. Kabahin ang hublag sa International Day of Action Against the G7 nga gindungan sa pakigisnapol sang G7 sa Hiroshima, Japan.

Ika-50 tuig sang pagkamartir ni Ibrahim Kaypakkaya, gindumdom

Gindumdom sang mga rebolusyonaryong pwersa sa nagkalain-lain nga bahin sang kalibutan ang ika-50 anibersaryo sang pagkamartir ni Ibrahim Kaypakkaya, nagtukod sang Communist Party of Turkey, sadtong Mayo 20. Si Kaypakkaya, pareho sang mga rebolusyonaryo sa Pilipinas, ang namuklat sa panahon sang pagmadlos sang sosyalista nga rebolusyon sa China sa pagpamuno ni

Chairman Mao.

Naghiwat sang mga aktibidad sa paghanduraw sa iya pagkamartir sa mayor nga mga syudad sang Turkey pareho sang Istanbul, Izmir, Canakkale kag Ankara. Ginlunsar sang mga organisasyon ang mga martsa, pag-sab-it sang mga sinulat nga panawagan, mga pakigsinapol kag pagtuon. Naghiwat man sang mga kasubong nga aktibidad sa Rojava, ang rehiyon nga sentro sang paghimakas para sa pungsodnon nga paghilway sang pumuluyo sa Kurdistan. Naglunsar man sang mga martsa ang mga organisasyon sa Europe pareho sang Germany, Austria, London kag Paris.

Sa iya nga pagkalamharon, gintukod ni Kaypakkaya ang Partido sa Turkey. Matutom siya nga tumuluon sang Marxismo-Leninismo-Maoismo kag husto nga gindapat ini sa partikular nga kahimtangan sang ila nga

pungsod. Ginpangunahan niya ang anti-imperyalista kag sosyalista nga propaganda kag edukasyon sa kubay sang pumuluyo sang Turkey. Ginpamunuan niya ang pagtukod sang Workers' and Peasants' Liberation Army ukon TIKKO agud nga maglunsar sang rebolusyonaryo nga armadong paghimakas sa pungsod.

Singkwenta ka tuig na ang nagligad sang gindakop, gintortur kag ginpatay sang pasistang reaksyunaryo nga estado sang Turkey si Kaypakkaya sa madalom nga katuyuan nga tapuson ang pag-alsa sang mga mamumugon kag pigos nga mga sahi sa Turkey. Sa baylo, padayon nga naglapnag kag nagserbe nga inspirasyon ang rebolusyonaryo nga handum ni Kaypakkaya para sa Turkey kag sa iban pa nga bahin sang kalibutan.

Ginpalab-ot sang Partido Komu-

nista ng Pilipinas, Bagong Hukbong Bayan kag bug-os nga rebolusyonaryong pwersa sa Pilipinas ang pakigunong sa mga rebolusyonaryong pwersa sa Turkey sa okasyon sang pagdumdom sa anibersaryo sang pagkamartir sang ila nga tagatukod.

Base sa Partido, samtang binilyon ang naga-antus sa mga pungsod nga kapitalista kag malakolonyal kag malapyudal, kag nagapangatubang sa pamahog sang imperyalista nga gyera kag pagpangwasak kag naging singki nga pasismo sa nagkalain-lain nga bahin sang kalibutan, ang wala nagaka-ugdaw nga panumduman ni Kaypakkaya ang magaserbe nga inspirasyon sa paglunsar sang rebolusyonaryo nga paghimakas sang mga mamumugon, mangunguma kag iban pa nga pigos nga pumuluyo para sa pungsodnon kag pangkatilingban nga paghilway kag sosyalismo. **AB**

Mga peke nga engkwentro sang AFP sa Bicol

INDI MAGNUBO SA tatlo ka peke nga engkwentro ang ginpatigayon sang 9th ID kag pulis sa mga prubinsya sang Bicol sini nga Mayo agud pagwaon nga madinalag-on ang rehimen Marcos sa pagtapos sang armado nga kahublagan sa rehiyon.

Pinakaulihi sa mga ini ang peke nga balita sang engkwentro sa dulunan sang banwa sang Garchitorena kag Lagonoy sa Camarines Sur sadtong una nga semana sang Mayo.

Nagpagwa man sang peke nga balita sang engkwentro sa Masbate kag Camarines Norte. Tungod nga napaslaw ang militar nga itulod ang mga yunit sang hangaway sang banwa sa rehiyon sa mga desaysibo kag dusdusanay nga inaway, ang sibilyan nga populasyon ang ginatarget sang terorista nga pagpamintas sang mga berdugong militar kag pulis.

Samtang sa Sorsogon, nagpagwa sadtong Mayo 6 sang peke nga balita nga "naaresto" si Marlon Macabuhay, isa anay sadto ka Pulang hangaway, nga sa aktwal nagsungka sadto pang Abril 3. Kabaliskaran sa pasalig nga "bulig kag reintegrasyon," ginpreso si Macabuhay sa presinto sang Gubat bisan wala sang kaso nga napsaka batuk sa iya.

May tubig na ang Pabalay sa Pandi

GINSAULOG SANG GRUPO NGA Kadamay sadtong Mayo 6 ang pagtubod sang tubig sa BFP Pabahay sa Pandi, Bulacan. Gindayaw sini ang mga residente nga wala sang kakapoy kag ululupod nga ginpakigbato ang ila nga kinamatarung sa sandigan nga serbisyon pangkatilingban.

Sandig sa grupo, anom na ka tuig nga nagahulat ang mga residente sang BFP Pabahay sa Pandi, Bulacan agud nga maka-angkon sang nagatubod nga tubig ang ila nga panimalay. Hambal sini, masami nga problema sa mga pampubliko nga pabalay ang kawadon sang sandigan nga serbisyo pareho sang tubig kag kuryente. Tungod sini, nagakapilitan ang mga imol nga residente nga magbayad sang mas taas nga regular nga sukot para nga makapadugay sa ila nga panimalay. Madugay na nga ginaduso sang mga residente nga sakop sang pag-angkon sang disente nga pabalay, ang kinamatarung sang tanan, ang bastante nga akses sa tubig, kuryente, edukasyon kag palangabuhian.